

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Education (Optional) Paper-III
EDUO3: Educational Psychology

Day and Date: Monday, 15/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Speed of development at different stages of development-----
a) same b) separate c) slow d) very
- 2 The biggest problem is Kumar.
a) Study b) Personal c) family d) Society
- 3 can be measured.
a) Culture b) Development c) Human growth d) Education
- 4 The process of development is
a) educational b) descriptive c) quantitative d) qualitative
- 5 The process of growth is in nature.
a) qualitative b) descriptive c) quantitative d) educational
- 6 ----- technique is used to find out Harshvardhan's interest towards playing cricket.
a) Sentence Completion b) Projection Techniques c) Determining Categories d) Personality Questionnaire
- 7 ----- method is used in personality measurement to know the latent desires, emotions in the mind of a person.
a) Selection category b) Personality questionnaire c) Projection technique d) Composite
- 8 A person's social life begins with----.
a) school b) home c) society d) among friends
- 9 The location of the head gland in the human body is----
a) In the throat b) In the abdomen c) In the base d) In the pancreas
- 10 The things inherent in a person are called---- a) Biological factors b) Extrinsic factors c) Genetics d) Abiotic factors
- 11 Father of trial and error method is a) Thorndike b) Kohler c) Pavlov d) Thurston
- 12 In child education ----- organization has a big share. a) School b) Society c) Family d) Friends
- 13 An example of the ---- method is when the children shout recess after the soldier enters the classroom.
a) Pryatna-Pramad b) Introspective c) Integrative study d) Tetak
- 14 Pavlov experimented on this animal. a) Pigeon b) Dog c) Monkey d) Tiger
- 15 The fate of the country happens. a) From society b) From class c) From home d) From family

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

1 Programmes orgnized for integrated personality.

2 Concept of growth

3 Personality Orgnization

4 Classical Conditioning Method

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

1 Write characteristics of development.

2 Explain the categorical subscales of personality measurement

3 Explain the educational importance of reflective study method.

4 Explain the external factors affecting the study process

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

1 Explain external factors effecting on human development.

2 What is personality ? Explain the factors affecting personality development.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 विकासाच्या वेगवेगळ्या अवस्थेत विकासाचा वेग-----

अ) सारखा ब) वेगळा क) मंद ड) खूप

2 कुमारावस्थेत सर्वात मोठी समस्या--- असते.

अ) अभ्यास ब) स्व ओळख क) कुटुंब ड) समाज

3 चे मोजमाप करता येते.

अ) संस्कृती ब) विकास क) मानवी वाढ ड) शिक्षण

4 विकासाची प्रक्रिया स्वरूपाची असत

अ) शैक्षणिक ब) बोधात्मक क) संख्यात्मक ड) गुणात्मक

5 वाढीची प्रक्रिया स्वरूपाची असते.

अ) गुणात्मक ब) बोधात्मक क) संख्यात्मक ड) शैक्षणिक

6 हर्षवर्धनची क्रिकेट खेळण्याविषयीची अभिरुची जाणून घेण्यासाठी----- या तंत्राचा वापर केला जातो

अ) वाक्यपूर्ती ब) प्रक्षेपण तंत्र क) पदनिश्चयन श्रेणी ड) व्यक्तिमत्व प्रश्नावली

7 व्यक्तीच्या मनातील सुप्त इच्छा, भावभावना जाणून घेण्यासाठी----- पद्धती व्यक्तीमापन मध्ये वापरली जाते.

अ) पदनिश्चयन श्रेणी ब) व्यक्तिमत्व प्रश्नावली क) प्रक्षेपण तंत्र ड) संश्लिष्ट

8 व्यक्तीच्या सामाजिक जीवनाची सुरुवात----- होते.

अ) शाळेमध्ये ब) घरामध्ये क) समाजामध्ये ड) मित्रांमध्ये

9 मस्तक ग्रंथीचे मानवी शरीरातील स्थान----- आहे

अ) कंठात ब) उदरात क) मेंदूच्या तळभागात ड) स्वादुपिंडात

- 10 व्यक्तीजवळ उपजत असलेल्या बाबींना---- असे म्हणतात.
 अ) जैविक घटक ब)बाह्य घटक क) अनुवंश ड) अजैविक घटक
- 11 प्रयत्न-प्रमाद पद्धतीचा जनकआहे.
 अ)थॉर्नडाइक ब) कोहलर क) पॅव्हलाव ड) थर्स्टन
- 12 बालशिक्षणात -----संस्थेचा मोठा वाटा आहे.
 अ) शाळा ब) समाज क) कुटुंब ड) मित्र
- 13 शिपाई वर्गात आल्यानंतर मुले सुट्टी म्हणून ओरडतात हे----- पद्धतीचे उदाहरण होय.
 अ)प्रयत्न-प्रमाद ब)मर्मदृष्टीमूलक क)अभिसंधान अध्ययन ड)चेतक
- 14 पॅव्हलाव याने ----- या प्राण्यावर प्रयोग केला.
 अ)कबूतर ब)कुत्रा क)माकड ड)वाघ
- 15 देशाचे भवितव्य----- घडते.
 अ)समाजातून ब)वर्गावर्गातून क)घरातून ड)कुटुंबातून

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 सुसंघटीत व्यक्तिमत्वसाठी राबविले जाणारे उपक्रम
- 2 वाढीची संकल्पना
- 3 व्यक्तिमत्व संघटन
- 4 प्रयत्न -प्रमाद पद्धती

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 विकासाची वैशिष्ट्ये लिहा .
- 2 व्यक्तिमत्व मापनाची वर्गतत्व उपपत्ती स्पष्ट करा
- 3 मर्मदृष्टीमूलक अध्ययन पद्धतीचे शैक्षणिक महत्त्व स्पष्ट करा.
- 4 अध्ययन प्रक्रियेवर परिणाम करणारे बाह्य घटक स्पष्ट करा

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 मानवी विकासावर परिणाम करणारे बाह्यघटक स्पष्ट करा
- 2 व्यक्तिमत्व म्हणजे काय ?व्यक्तिमत्व विकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा .

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Education (Optional) Paper-III
EDUO3: Educational Psychology

Day and Date: Monday, 15/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 विकासाच्या वेगवेगळ्या अवस्थेत विकासाचा वेग-----

अ) सारखा ब) वेगळा क) मंद ड) खूप

Option 2

2 कुमारावस्थेत सर्वात मोठी समस्या— असते.

अ) अभ्यास ब) स्व ओळख क) कुटुंब ड) समाज

Option 2

3 चे मोजमाप करता येते.

अ) संस्कृती ब) विकास क) मानवी वाढ ड) शिक्षण

Option 3

4 विकासाची प्रक्रिया स्वरूपाची असत

अ) शैक्षणिक ब) बोधात्मक क) संख्यात्मक ड) गुणात्मक

Option 4

5 वाढीची प्रक्रिया स्वरूपाची असते.

अ) गुणात्मक ब) बोधात्मक क) संख्यात्मक ड) शैक्षणिक

Option 3

6 हर्षवर्धनची क्रिकेट खेळण्याविषयीची अभिरुची जाणून घेण्यासाठी----- या तंत्राचा वापर केला जातो

अ)वाक्यपूर्ती ब)प्रक्षेपण तंत्र क) पदनिश्चयन श्रेणी ड)व्यक्तिमत्व प्रश्नावली

Option 3

7 व्यक्तीच्या मनातील सुप्त इच्छा, भावभावना जाणून घेण्यासाठी----- पद्धती व्यक्तीमापन मध्ये वापरली जाते.

अ)पदनिश्चयन श्रेणी ब)व्यक्तिमत्व प्रश्नावली क) प्रक्षेपण तंत्र ड)संश्लिष्ट

Option 3

8 व्यक्तीच्या सामाजिक जीवनाची सुरुवात----- होते.

अ)शाळेमध्ये ब) घरामध्ये क) समाजामध्ये ड) मित्रांमध्ये

Option 2

9 मस्तक ग्रंथीचे मानवी शरीरातील स्थान----- आहे

अ)कंठात ब) उदरात क) मेंदूच्या तळभागात ड) स्वादुपिंडात

Option 3

10 व्यक्तीजवळ उपजत असलेल्या बाबींना----- असे म्हणतात.

अ) जैविक घटक ब)बाह्य घटक क) अनुवंश ड) अजैविक घटक

Option 3

11 प्रयत्न-प्रमाद पद्धतीचा जनकआहे.

अ)थॉर्नडाइक ब) कोहलर क) पॅव्हलाव ड) थर्स्टन

Option 1

12 बालशिक्षणात -----संस्थेचा मोठा वाटा आहे.

अ) शाळा ब) समाज क) कुटुंब ड) मित्र

Option 3

13 शिपाई वर्गात आल्यानंतर मुले सुट्टी म्हणून ओरडतात हे----- पद्धतीचे उदाहरण होय.

अ)प्रयत्न-प्रमाद ब)मर्मदृष्टीमूलक क)अभिसंधान अध्ययन ड)चेतक

Option 3

14 पॅव्हलाव याने ----- या प्राण्यावर प्रयोग केला.

अ)कबूतर ब)कुत्रा क)माकड ड)वाघ

Option 2

15 देशाचे भवितव्य----- घडते.

अ)समाजातून ब)वर्गावर्गातून क)घरातून ड)कुटुंबातून

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 सुसंघटीत व्यक्तिमत्वसाठी राबविले जाणारे उपक्रम

Ans:

2 वाढीची संकल्पना

Ans:

3 व्यक्तिमत्व संघटन

Ans:

4 प्रयत्न -प्रमाद पद्धती

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 विकासाची वैशिष्ट्ये लिहा .

Ans:

2 व्यक्तिमत्व मापनाची वर्गतत्व उपपत्ती स्पष्ट करा

Ans:

3 मर्मदृष्टीमूलक अध्ययन पद्धतीचे शैक्षणिक महत्त्व स्पष्ट करा.

Ans:

4 अध्ययन प्रक्रियेवर परिणाम करणारे बाह्य घटक स्पष्ट करा

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 मानवी विकासावर परिणाम करणारे बाह्यघटक स्पष्ट करा

Ans:

2 व्यक्तिमत्व म्हणजे काय ? व्यक्तिमत्व विकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा .

Ans:
